

ԿԸ ՄԻԱՑՆԵՄ ԻՄՆ ԱՆ

Այս տողերը մամբայ չեն ելլեր հաղորդելու կատարուած հանդիսութեամբ մամբամաս-
նութիւնները Գերշ. Տ. Մորգոմ Արք. Մամուկեանի քահանայական ձեռնադրութեամբ յիսմա-
մեակի մշումիմ: « Արարողական » եւ « կատարողական » կաղապարներէն ամդիմ, այս
տողերուն հետաքրքրութեամբ ծամրութիւնը կը համգչի ամձմական մկատողութիւններով
(observations) պաշտպանուած՝ վկայութիւններու վրայ, որոնց արմատները կ'երկարիմ
եւ՝ միմչեւ երուսաղէմի Ժառանգաւորաց Վարժարանի եւ ըմժայարանի դասասեղանները:

Կուսակցում քահանայութեամբ՝ յիսուն տարիներ: Աւելի տպաւորիչ է ըսել « կէս դար »: Աստուծոյ, հայ եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդի ծառայութեամբ անդաստանիմ իբրեւ մշակն ու մատակարարը բազմազան կարիքներու, այն ալ մեզի պէս ժողովուրդի մը պատմութեամբ ըմբփէ՛ն, յիսուն տարիները պատկառելի ծամանակամիջոց մըն է, որուն ընկերակցած է Սրբազան Հայրը իւրայատուկ խառնուածքով ու տրամադրութեամբ (humour):

Ամ գիտել, ինչպես բոլորս, որ ծառայութեամ կերպըմթացը, այն ալ յիտում տարի-
մերու երկայնքին անեղնագործուած, չէր կրնար ամտաբեր մձալ ժամամակի խաղերում եւ
դէպքերու ցմցումներում: Բայց վերջին գումարը՝ գոհումակութիւնն է, խաղաղութիւնը՝
կատարուած իրագործումներում: Ծակատագիրը՝ ղեկավարի աթոռներու վրայ մտտողներում:

Ամցեմոդ յիմամենակիմ, իմծի յատուկ զգացումներով չխզեցի կապերս եւ չդադրեցայ հետեւելէ առիաստարակ իմ դասընկերներուս (զամազամ դիրքերու վրայ), եւ հոս, Ամեն-րիկայի մէջ՝ Թորգոմ Սրբազամի աշխատանքներում եւ անոմց յայտնաբերած ամդրադարձումներում:

Հեռուէմ ու մօտէմ, իմ ամձնական մկատողութիւններս՝ Սրբազամ Հօր գործօմ կեամ-
քիմ, կր մատմամշէմ չորս յատկամիշեր, հետեւեալ կարգով.

ա. Հաւատարմութիւն: Անգլերէն լեզուի մէջ faithfulness եւ loyalty երկու բառերում դէպքերում մեծ իմաստաբանութիւնով փոխարինելի են: Այդ երկու բառերը, թէեւ խորքով կ'արտայայտեն մոյմ գգացումը, սակայն ամոռն գործածութեամբ դաշտում ու առաք-վածները տարբեր են իրարմէ: Առաջինը կ'ակնարկէ ըմտամեկամ կեանքի մկատմամբ ուղիղ վերաբերումս ունեմալ: Միմէ երկրորդը՝ հայրեմիքի, վերիմ իշխամութեամ ու գերագոյմ սկզբունքներու մկատմամբ ամերեր մուիրում տածել: Վերը՝ հաւատարմութիւն բառը կը գործածեմք երկրորդ առումով - loyalty:

[illegible][illegible]

գ.Ժամանակին հետ քայլ պահել: Հաւատարմութեամ ու համբերատարութեամ սեղմի-
րամներում մէջ կոճկուած ղեկավար մը՝ դժուար թէ ուզէ ակամջ եւ ուշ դնել ժամանակի
փոփոխութիւններու թելադրանքներում: Սրբազան Հայրը, ի պատիւ իրեն, թոյլ չտուաւ որ
այդ սեղմիւրամները զիմբը կուրացնեն՝ իրեն դիմաւորող « լոյսերում » դէմ, այլ ցու-
ցաբերեց ամոնց բացուելու ողջմտութիւնը, առանց օրինազանց ըլլալու: Օրինակ մ
միայն: Մօտիկ ամցմող տարիներում ամերիկահայ եկեղեցւոյ հոգեւորական խումբին մէջ
գոյառնող մորուքիւմը ոմանք խարամեցին իբրեւ ամըմդումելի շեղում՝ հայ եկեղեցւոյ
մոխրապետական կարգերէն: Ուրիշներ ցուցաբերեցին աւելի բարեացակամ վերաբերմունք:
Բնականաբար Սրբազան Հայրը չստեղծեց այս կացութիւնը, բայց քաջութիւնը եւ ողջմը-
տութիւնը ունեցաւ չամտեսելու կացութեամ լրջութիւնը « ժամանակ »-ին լոյսին տակ:
Ամկարելի երեւոյթիմ ստացած դրական լուծումը շատ բան կը պարտի Առաջնորդ Սրբազան
Հօր կողմէ հարցը մերկայացմելու կերպին՝ առ Վեհափառ Հայրապետ, որումն է վերին
հեղինակութիւնը եւ վերջին որոշումը:

դ.Համրայիմ յարաբերութիւններ: Ամոնցմէ ստացուելիք բարիքներում գիտակցութեամ-
բը, Սրբազան Հայրը, մասնաւորաբար Արեւելեան Թեմին ղեկավարութիւնը ստանձնելէն
ասդին, առաւելագոյմ չափով օգտագործեց համրայիմ յարաբերութիւններու կախարդանքը որ
լայմ բացաւ փոխադարձ ծամօթութիւններու՝ միմչեւ այդ հազիւ բացուած դռները, աստի-
ճամաբար հարթելով պատուարները կղզիացումներու եւ վանելով մշուշը ամտեղեակութեամ
հայ եկեղեցւոյ ու հայ ժողովուրդի վերաբերմամբ: Սրբազան Հայրը ժամանակին հետ քայլ
բռնելու փութաբանութեամբ, աստիճամաբար տարաւ հայ եկեղեցին ու հայ ժողովուրդը
Միացեալ Նահանգներու բազմազգ ժողովուրդներու ծամօթութեամ, փոխադարձ յարաբերու-
թիւններու ճամբով: Միջեկեղեցական համագումարներ, Ուաշինկթընի կեդրոնական կառավա-
րութեամ, մոյնիսկ Սպիտակ Տան հետ մշակուած յարաբերութիւններ, սիրալիք կապեր՝ Նի
Եորքի հզօր քաղաքապետարանին հետ, մերձեցմամ միջոցառումներ՝ հրեայ համայնքին ու
ամոր ղեկավարներում հետ, այցելութիւններ, հիւրեր, հիւրընկալութիւններ, մեծապէս
նպաստեցին որ հայն ու իր հայրենիքը եւ եկեղեցին, զետեղուին աշխարհի քարտէսին
վրայ, իրենց հարցերով, քաղաքակրօնական ակնկալութիւններով, մշակոյթով ու պատմու-
թեամբ: Երկրաշարժը երբ հարուածեց, քաղաքակիրթ աշխարհը գիտէր թէ ո՛վ է հայը եւ
ու՛ր ամոր բնավայրը՝ հայրենիքը:

Ծամրագիմ, հոգեմաշ, բայց մոյմքամ երախտաշատ այս դաստիարակչական արշաւը, շատ
բան կը պարտի Սրբազան Հօր: Իմ կարճառօտ վերլուծումը սա քանի մը յատկանիշներում,
բաւարար է բմութագրելու կերպարը Թորգոմ Սրբազանին, որ մեզի կը մերկայամայ այսօր,
յիսում տարիներու քահանայական վաստակին պսակովը:

Տարեդարձներու յիշատակումը բնականաբար ճամաչումն է անցեալին կատարուածներում
եւ եղածներում: Սա՝ մաս կը կազմէ մեր ըմկերայիմ աւանդութիւններում, Ֆօլքլօրին:
Արժամ եւ իրաւ: Բայց ես կը մտածեմ որ այդ տարեդարձները պէտք չէ փակուին անցեալի
յուշերում մէջ, այլ ըլլամ առիթներ մայելու մաւե ապագային, ամդրադառնալու մոր
գալիքներու եւ մոր ըլլալիքներու: Յիսում տարիները եկան ու անցան: Ի՞նչ պիտի
ըլլամ գալիք տարիները որոմք Սրբազան Հօրը պիտի ըլլամ տակաւին: Նոր գործումնեւ-
թիւններ, մոր պահանջքներ, մոր ըլլալիքներ, եթէ կ'ուզեք՝ մոր հարցեր, պիտի լեցնեն
այդ գալիք տարիները եւ սպասեն լուծումի: Թեմական պակաս մմացած գործեր կը մայիմ
ամոր աչքերում - միութեամ հարց, հոգեւորականներու պակաս, կրօնահայկական դաստիա-
րակութեամ մոր ջանքեր, այս բոլորին վրայ աւելցուցեք՝ երկրաշարժն ու Արցախը:
Թուելու համար կարեւորները միայն:

Սրբազան Հայր, ձեր ծառայութեամ ճամբում այս կարեւոր հանգրուանին, երբ հօտը
կ'ըմծայաբերէ իր գմահատամքը իր հովիւին, կ'օգտուիմ առիթէմ եւ ամոնց կը միացնեմ
մաւե իմն ալ՝ եղբայրական զգացումներով:

Գրիգոր Ոսկանեան